

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00135

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 6 ส.ค. 2557	44	15860	3

บาตรแตก คนล่านนา ผะเหวญทำคุณไสยผ่าจัน

ความเชื่อของผู้คนไม่ว่าสมัยก่อน สมัยปัจจุบัน ยังมีความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องรางของขลัง พิธีกรรมทางไสยศาสตร์อยู่เป็นอันมาก จนทำให้หมอผี หมอพื้นบ้าน หมอไสยศาสตร์ต่างๆยังมีอาชีพรับทำคุณไสยในการไล่ล้าง การทำคุณไสยเพื่อให้คนแตกแยกกัน อย่างเช่น การผ่าจันโดยบาตรแตก

การผ่าจันเป็นความเชื่อของผู้คนล่านนา ที่ต้องการใช้คุณไสย ให้คู่รัก สามี ภรรยาแตกแยกทางกัน บางครั้งเป็นความต้องการของภรรยาเพราะสามีเหี้ยมโหดหากอยู่ด้วยกันต่อไป สามีอาจทำร้ายด้วยอาวมณโหม โจนเสียชีวิตก็อาจเป็นได้ หรือบางครั้งฝ่ายสามีเมื่อระอาภรรยาเอาแต่เล่นไฟ ไม่รู้จักการงานบ้านเรือนควรต้องแยกทางกัน หากจะพูดกันก็ต้องมาทะเลาะมีปากเสียงต่อบตื เกิดบาดเจ็บทั้งกายใจไอ้ยเรื่องผัวๆเมียๆมันปวดหัวกะบาลแท้ว่า....

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 6 ส.ก. 2557	44	15860	3

เพื่อให้มีการทะเลาะเบาะแว้ง ทูบตี บาดเจ็บผู้คนสมัยก่อนจึงต้องไปพึ่งพ้อหมอไสยศาสตร์ ทำพิธีผ่าจัน คือการทำให้คู่สามีภรรยาต้องแยกทางกันโดยมิต้องเสียเลือดเนื้อ

การทำพิธีผ่าจัน มีหลากหลายประการ บางหมอใช้หอยเป็นๆบางหมอใช้ก้อนอิฐทุบแบ่ง แล้วแต่ตำราของใครของมัน แต่ในที่นี้จะเล่าถึงการใช้บาตรแตกมาใช้ทำพิธีผ่าจัน โดยการไปหาบาตรพระที่แตก ร้าวเพราะมีความเชื่อว่าจะทำให้คู่สามีภรรยาแตก

จากกัน เมื่อได้มาแล้วพ้อหมอจะเขียนพระคาถาผ่าจันลงข้างบาตรคนละข้าง ชื่อผู้ชายข้างหนึ่ง ชื่อผู้หญิงข้างหนึ่งเสร็จแล้วทำพิธีเสกเป่ามนต์แล้วทุบแบ่งบาตรแตกแยกออกเป็นสองส่วนให้มีชื่อฝ่ายชายและหญิงติดข้างละส่วนแยกกันไป

เมื่อทำพิธีเสร็จแล้วจะหามือจันวันดับ คือวันแรมสิบห้าค่ำเดือนหรือพระจันทร์มีดมืด นำบาตรที่แบ่งแยกไว้แล้วไปขว้างลงฝั่งน้ำคนละข้าง แล้วอธิษฐานว่า "หากบาตรไม่กลับมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้วขอให้ผู้มีชื่อทั้งสองคนอย่าได้กลับมาร่วมทางชีวิตกันอีกต่อไป...แม้ว่าชาติหน้าชาติ?ใดๆก็ตาม

การทำพิธีผ่าจันนิยมทำให้แก่คู่สามีภรรยาที่จำเป็นเท่านั้น จะไม่ทำคู่สามีภรรยาที่อยู่ด้วยกันอย่างเป็นสุข เพราะถือว่าหากผ่าจันคู่สามีภรรยาที่รักกันแล้ว พ้อหมอที่ทำนั้นแหละจะฉิบหาย เพราะไม่อยู่ในศีลธรรมอันดี

ภาพ บาตรพระที่แตก ทำพิธีผ่าจัน.

...นิคม พรหมมาเทพย์...